PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos direktoriaus
2021 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-77(1.2.)

ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJOS PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagalba mokiniui – tai progimnazijos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės auklėtojų, karjeros patarėjo, mokytojų ir progimnazijos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

2. Alytaus „Volungės“ progimnazijos pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis bei pagalbos mokiniui organizavimą.

3. Pagalba mokiniui teikiama vadovaujantis specialistų pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašais:

3.1. Socialinė pagalba teikiama vadovaujantis Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-11-02 įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3.2. Psichologinė pagalba teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-08-30 įsakymu Nr. V-663 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.3. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-08-30 įsakymu Nr. V-657 „Dėl specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.4. Specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-08 įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Šis aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (su vėlesniais teis4s akto pakeitimais).

5. Pagalba mokiniui susideda iš:

5.1. Švietimo pagalbos;

5.2. Socialinės pedagoginės pagalbos;

5.3. Psichologinės pagalbos;

5.4. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos;

5.5. Sveikatos priežiūros progimnazijos pagalbos;

5.6. Progimnazijos „pagalbos komandos“ laikinai iškilusioms problemoms spręsti.

II. PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

6. Pagalbos mokiniui teikimo tikslas: užtikrinti veiksmingą ir saugų mokinių ugdymąsi progimnazijoje.

7. Pagalbos mokiniui teikimo uždaviniai:

7.1. visose progimnazijos erdvėse užtikrinti mokinių fizinį ir emocinį saugumą;

7.2. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas;

7.3. spręsti pamokų nelankymo problemas ir aiškintis priežastis;

7.4. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

7.5. teikti reikalingą dalykinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

8. Pagalbos mokiniui teikimo principai:

8.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

8.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems progimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

8.3. kompleksiškumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

8.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas ugdymo organizavime;

8.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

8.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba ir laiku priimtais sprendimais.

III. PAGALBOS MOKINIUI FORMOS IR RŪŠYS

9. Pagalbos gavėjai – progimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

10. Pagalbos teikėjai – klasių auklėtojai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, visuomenės sveikatos specialistas, vykdantis sveikatos priežiūrą mokykloje, profesijos patarėjas, progimnazijos vadovai.

11. Pagalbos mokiniui teikimo formos:

11.1. individualus darbas su mokiniu – mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, dėl ligos ar kitų priežasčių susidariusių mokymosi spragų kompensavimas; klasių auklėtojų, mokytojų, progimnazijos vadovų pokalbiai; specialiojo pedagogo užsiėmimai, logopedo pratybos; socialinio pedagogo ar psichologo konsultacijos, mokymas namuose;

11.2. darbas su klase ar grupe – grupinės konsultacijos (klasės auklėtojo, socialinio pedagogo, psichologo), klasės valandėlės, skirtos ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimui, darbas su gabiais mokiniais, specialiojo pedagogo, logopedo grupiniai užsiėmimai, profesinis informavimas, sociologiniai tyrimai ir kita.

11.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui; pagalba pasirenkant būsimą profesiją, tėvų (globėjų/rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.

11.4. darbas su progimnazijos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos institucijų aktyvinimas, mikroklimato gerinimas, darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą

12. Pagalbos mokiniui teikimo rūšys:

12.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją). Dalykinių konsultacijų pagalba padėti mokymosi spragų turintiems arba itin gabiems mokiniams.

12.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;

12.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

12.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

12.5. nusikalstamumo, progimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

12.6. progimnazijos „pagalbos komandos“ telkimas (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

13. Klasių auklėtojai ir mokytojai teikia pagalbą mokiniams – rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda; siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą; domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną; suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas; bendradarbiauja su pagalbos mokiniui specialistais, visuomenės sveikatos specialistu, vykdančiu sveikatos priežiūrą mokykloje; informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie iškylančias problemas; padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas; stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

14. Pagalbos mokiniui specialistai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

14.1. psichologinė pagalba – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku).

Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant. Konsultuojami mokiniai ir jų tėvai profesijos pasirinkimo klausimais.

14.2. socialinė pedagoginė pagalba – padeda mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą progimnazijoje. Tai problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas; darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą; pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas).

Socialinis pedagogas koordinuoja socialinės pagalbos teikimą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos, bendradarbiauja su klasių auklėtojais, kitais pedagogais, specialistais, progimnazijos administracija, sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, aiškinantis ir šalinant progimnazijos nelankymo priežastis, rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

14.3. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama tada, kai ją skiria progimnazijos Vaiko gerovės komisija, gavusi Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą bei tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą.

Specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.

Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai progimnazijos vaiko gerovės komisija pateikia specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, patvirtintą progimnazijos direktoriaus ir suderintą su Pedagogine psichologine tarnyba.

15. Mokinių ugdymo karjerai veiklos vykdomos integruotai: vedamos dalyko ir ugdymo karjerai pamokos, klasės valandėles, ugdymo dienos, kiti renginiai bei susitikimai.

16. Sveikatos priežiūros progimnazijoje vykdymas – saugo ir stiprina mokinių sveikatą, skatina bendradarbiavimą progimnazijos bendruomenėje ir su kitų sveikatos priežiūra suinteresuotų tarnybų specialistais.

Visuomenės sveikatos specialistas, vykdantis sveikatos priežiūrą progimnazijoje teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams, teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (progimnazijos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) progimnazijos bendruomenei; inicijuoja ir dalyvauja progimnazijos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei jų įgyvendinime; teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius; dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, formuoja sveikos mitybos įgūdžius.

17. Progimnazijos vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą; ugdymo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

V. MOKYMOSI KONSULTACIJŲ TEIKIMO TVARKA 5-8 KLASĖSE

18. 5–8 kl. mokymosi pagalba teikiama trumpalaikėse ar ilgalaikėse konsultacijose, kurios skiriamos individualiai arba sudarant mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupes. Grupės sudaromos iš paralelių arba gretimų klasių mokinių. Konsultacijose sudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis bei patirti mokymosi sėkmę.

19. Mokymosi pagalba suteikiama mokiniui:

19.1. jei pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos;

19.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

19.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

19.4. jei nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygmuo;

19.5. jei jo pasiekimai yra aukščiausio lygio ir/ar siekia domėtis pasirinkta sritimi;

19.6. patyrusiam mokymosi sunkumų COVID-19 pandemijos metu;

19.7. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

19.8. kitais mokyklos pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

20. Ilgalaikės konsultacijos gali trukti iki 6 mėnesių, o trumpalaikės – iki 5 susitikimų.

21. Lankyti trumpalaikes (individualias arba grupines) konsultacijas konkretiems mokiniams siūlo dalyko mokytojas bei apie siūlymą informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) bei klasės auklėtoją.

22. Ilgalaikių (individualių arba grupinių) konsultacijų būtinumą konkrečiam mokiniui svarsto progimnazijos Vaiko gerovės komisija, bendradarbiaudama su vaiko tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais, dalykų mokytojais ir teikia tvirtinti progimnazijos direktoriui.

23. Mokytojai, vedantys ilgalaikes konsultacijas, sudaro mokinio ar mokinių grupės spragų šalinimo planą ir tvarkaraštį.

24. Mokytojai, vedantys ilgalaikes ar trumpalaikes konsultacijas, pildo konsultacijų dienyną **(priedas Nr. 1).**

25. Mokinio tėvai (globėjai/ rūpintojai) yra atsakingi už vaikų konsultacijų lankymą.

26. Individualioms arba grupinėms konsultacijoms valandos skiriamos iš mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skirtų valandų ir neįskaičiuojamos į mokinio mokymosi krūvį.

27. Skiriant individualias arba grupines ilgalaikes konsultacijas, atsižvelgiama į turimas mokinio krepšelio lėšas. Esant finansinėms galimybėms, už individualias arba grupines konsultacijas mokytojams mokama pagal tarifikuotas arba faktiškas dirbtas valandas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Mokinių mokymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, todėl iškylantys mokymosi sunkumai laiku identifikuojami. Apie mokinio mokymosi sunkumus yra informuojami pagalbos mokiniui specialistai, bendradarbiaujama su mokytojais ir mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais), tariamasi dėl mokymosi pagalbos teikimo.

29. Aprašo reikalavimų vykdymą prižiūri direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
